

Mark Mazeti

HIRURŠKI PRECIZNO

Prevela
Milica Cvetković

■ Laguna ■

Naslov originala

Mark Mazzetti

THE WAY OF THE KNIFE

Copyright © Mark Mazzetti 2013

All rights reserved

Translation copyright © 2014 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom
pomažete razvoj projekta odgovornog
korišćenja šumskih resursa širom sveta.

SW-COC-001767

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Lindzi i Maksu

SADRŽAJ

GLAVNI LIKOVİ	9
PROLOG: RAT BEZ GRANICA	15
1. DOZVOLA ZA UBIJANJE	23
2. BRAK MEĐU ŠPIJUNIMA.	39
3. LJUDI S BODEŽOM POD OGRTAČEM	57
4. RAMSFELDOVI ŠPIJUNI	79
5. GNEVNA PTICA	102
6. PRAVI PAŠTUN	121
7. PRIBLIŽAVANJE.	133
8. RAT PREKO POSREDNIKA	156
9. BAZA	173
10. IGRE BEZ GRANICA	195
11. POVRATAK STARCA.	212
12. OŠTRICA SKALPELA	234
13. JAGMA ZA AFRIKOM	258

14. RASTROJAVANJE	278
15. DOKTOR I ŠEIK	302
16. VATRA S NEBA.	321
EPILOG: ŠPIJUN U STARAČKOM DOMU	347
IZJAVE ZAHVALNOSTI	353
BELEŠKA O IZVORIMA	359
O AUTORU	361

GLAVNI LIKOVI

CENTRALNA OBAVEŠTAJNA AGENCIJA (CIA)

Čarls Alen, pomoćnik direktora Arhive 1998–2005.

Dž. Koufer Blek, direktor Centra za borbu protiv terorista (CTC*) 1999–2002.

Denis Bler, pridruženi direktor vojne podrške 1995–1996, direktor Nacionalne obavještajne službe 2009–2010.

Ričard Bli, načelnik „Stanice Alek“ (jedinice „Bin Laden“ Centra za borbu protiv terorista) 1999–2001.

Rejmond Dejvis, podugovarač CIA, uhapšen u Pakistanu 2011.

Porter Gos, direktor 2004–2006.

Robert Grenijer, načelnik stanice u Islamabadu 1999–2002; direktor Centra za borbu protiv terorizma 2004–2006.

[Ime CTC je 2005. promjenjeno: Centar za borbu protiv terorista tad je postao Centar za borbu protiv terorizma.]

Majkl Hejden, direktor 2006–2009.

Vilijam Kejsi, direktor 1981–1987.

Stiven Keps, zamenik direktora 2006–2010.

---

* Engl: *Counterterrorist Center*. (Prim. prev.)

- Art Keler, operativac u Pakistanu 2006.
- Dvejn Klaridž zvani Djui, operativni oficir i osnivač Centra za borbu protiv terorista
- Majk, direktor Centra za borbu protiv terorizma od 2006.
- Ros Njuland, operativac u Latinskoj Americi i istočnoj Evropi; kasnije visoki funkcioner u sedištu CIA
- Leon Paneta, direktor 2009–2011.
- Džejms Pavit, zamenik direktora Operacija 1999–2004.
- Dejvid Petreus, direktor 2001–2012; glavnomandujući Centralne komande Sjedinjenih Država 2008–2010.
- Enrike Prado, operativac, radio u Centru za borbu protiv terorista a kasnije u kompaniji *Blekvoter*
- Hose Rodrigez, direktor Centra za borbu protiv terorista 2002–2004; zamenik direktora Operacija 2004–2007.
- Džordž Tenet, direktor 1997–2004.

MINISTARSTVO ODBRANE

- Robert Endruz, vršilac dužnosti pomoćnika ministra odbrane za obaveštajne poslove 2003–2007.
- Majkl Ferlong, funkcioner Ministarstva odbrane umešan u obaveštajne operacije, koji je na kraju nadgledao privatnu špijunsku operaciju
- Robert Gejts, ministar odbrane 2006–2011.
- Stiven Kamboun, podsekretar Ministarstva odbrane, zadužen za obaveštajni rad 2003–2007.
- general Stenli Makristal, glavnomandujući Komande združenih specijalnih operacija (JSOC*) 2003–2008.
- admiral Vilijam Makrejven, glavnomandujući Komande združenih specijalnih operacija 2008–2011.

---

* *Joint Special Operations Command.* (Prim. prev.)

admiral Majkl Malin, načelnik Združenog generalštaba vojske SAD 2007–2011.

Tomas O’Konel, pomoćnik ministra odbrane za specijalne operacije i sukobe manjeg intenziteta 2003–2006.

Leon Paneta, ministar odbrane 2011–2013.

Donald Ramsfeld, ministar odbrane 2001–2006.

BELA KUĆA

Džon Brennan, pomoćnik predsednika za Domovinsku bezbednost i borbu protiv terorizma 2009–2013.

Ričard Klark, koordinator borbe protiv terorizma 1998–2001.

PAKISTAN

Šakil Afridi, pakistanski lekar, CIA ga unajmila da špijunira za nju

general-pukovnik Mahmud Ahmed, generalni direktor Direkcije za međuagencijsku razmenu podataka (ISI*) 1999–2001.

Rejmond Dejvis, podgovarač agencije CIA, uhapšen u Lahoru 2011.

general-pukovnik Ehsan ul Hak, generalni direktor Direkcije za međuagencijsku razmenu podataka 2001–2004.

Džalaludin Hakani, vođa kriminalističke mreže protiv američkih jedinica u Avganistanu

general Ašfak Parvez Kajani, generalni direktor Direkcije za međuagencijsku razmenu podataka, 2004–2007; načelnik generalštaba od 2007.

---

* *Inter-Service Intelligence*. (Prim. prev.)

Kameron Manter, ambasador Sjedinjenih Država u Islamabadu 2010–2012.

Baitulah Mehsud, vođa pakistanskih talibana posle smrti Neka Muhameda Vazira

general-major Asud Munir, načelnik stanice ISI-ja u Pešavaru 2001–2003.

general-pukovnik Ali Jan Orakzaj, pakistanski ratni zapovednik zadužen za operacije Plemenskih područja pod federalnom upravom (FATA*)

general-pukovnik Ahmad Šuja Paša, generalni direktor Direkcije za međuagencijsku razmenu podataka 2008–2012.

Hafiz Muhamed Said, vođa Laškare Taibe („Armija čistih“)

Nek Muhamed Vazir, pakistanski talibanski vođa u plemenskim područjima

JEMEN

Ibrahim el Asiri, konstruktor bombi Al Kaide na Arabijskom poluostrvu

Abdulrahman el Avlaki, sin Anvara el Avlakija

Anvar el Avlaki, radikalni propovednik i član Al Kaide na Arabijskom poluostrvu, američki državljanin

Ali Abdulah Saleh, predsednik 1990–2012.

SOMALIJA

Aden Haši Farah Ajro, jedan od prvih vođa Al Šababa

šeik Hasan Dahir Avejs, vođa pokreta Savez islamskih sudova

---

* *Federally Administered Tribal Areas.* (Prim. prev.)

Mišel Balarin, zvana Amira, američka poslovna žena i podgovarač Vlade

Saleh Ali Saleh Naban, kenijski član Al Kaidine istočnoafričke ćelije, ubijen 2009.

Alijansa za uspostavljanje mira i borbu protiv terorizma (ARPCT*), skup somalskih ratnih zapovednika koje je postavila CIA

Al Šabab („mladost“), oružano krilo Saveza islamskih sudova

---

* *Alliance for the Restoration of Peace and Counter-Terrorism*. (Prim. prev.)

Prolog

RAT BEZ GRANICA

„Dobar obavještajni rad, uvek je propovedao Kontrolor, postepen je i zasniva se na izvesnoj blagosti. Lovci na skalpove su izuzeci od njegovog pravila. Nisu bili ni postepeni nit su bili blagi...“

Džon le Kare, *Krpar, krojač, soldat, špijun*

Krupnog američkog špijuna pakistanski policajci su dopratili u krcatu sobu za ispitivanje. Okružen zvonjavom mobilnih telefona i ljutitom pričom policajaca na mešovini urdua, pandžapskog i engleskog, islednik je pokušao da razabere činjenice slučaja.

„Amerika, iz Amerike si?“

„Da.“

„Iz Amerike si i pripadaš američkoj ambasadi?“

„Da.“ Nervozni Amerikančev glas nadjačao je buku. „Pasoš – tamo sam pokazao policajcu... Negde je. Izgubljen.“

Na nestabilnom video-snimku ispitivanja zavukao je ruku pod kariranu flanelsku košulju i izvukao gomilu identifikacionih pločica s kanapa oko vrata. To je još uspeo da zadrži nakon meteža na ulici.

„Ovo je stara značka. Ovo je Islamabad.“ Pokazao je značku čoveku naspram sebe i našao noviju, kojom dokazuje da je zaposlen u američkom konzulatu u Lahoru.

Zazvonio je telefon i jedan službenik u pretrpanoj sobi brzo je završio razgovor: „Uhapsili smo čoveka iz ambasade. Zvaću kasnije.“ Ispitivanje se nastavilo.

„Radiš u generalnom konzulatu u Lahoru?“

„Da.“

„Kao...?“

„Ja, ja tamo radim kao konsultant.“

„Konsultant?“ Čovek za stolom nije bio ubeđen. Zastao je na tren i uputio policajcu pitanje na urduu. „A kako se zove?“

„Rejmond Dejvis“, odgovorio je policajac.

„Rejmond Dejvis“, potvrdio je Amerikanac. „Mogu li da sednem?“

„Izvoli. Hoćeš vode?“, pitao je policajac.

„Imate li flaširanu? Bocu vode?“, upitao je Dejvis.

Drugi policajac se nasmejao. „Hoćeš vode?“, pitao je. „Bez para nema vode.“

Iza stolice na koju je Dejvis seo još jedan policajac je ušao u sobu i pitao šta se dešava.

„Razume li on sve? A upravo je ubio dvojicu?“

Rejmond Alen Dejvis – bivša gimnazijska zvezda u fudbalu i rvanju iz zapadne Virdžinije, penzionisana „zelena beretka“ i nekad privatni vojnik američke kompanije *Blekvoter*, a sad tajni operativac organizacije CIA u Pakistanu – satima pre toga se probijao kroz gust saobraćaj u Lahoru, tela zaglavljeno na vozačkom sedištu bele honde sivik. Grad kojim su nekad vladali Mugali, Siki, pa Britanci, Lahor je pakistanska kulturna i intelektualna prestonica, a skoro čitavu deceniju i na obodu američkog tajnog rata u Pakistanu.

Međutim, 2011. ponovo je iscrtana mapa islamskog fanatizma u Pakistanu, pa su frakcije koje nekad nisu imale kontakta među sobom sklopile savez da prežive kampanju organizacije CIA s bespilotnim letelicama u planinama na zapadu. Grupe koje su energiju uglavnom usmeravale na san o krvavim napadima na Indiju, primakle su se Al Kaidi i drugim organizacijama žednim globalnog džihada. Neke od tih grupa bile su duboko ukorenjene u Lahoru, a upravo je to razlog što su Rejmond Dejvis i tim CIA vodili operaciju iz bezbedne kuće u gradu.

No sad je Dejvis sedeo u gradskoj policijskoj stanici, pošto je ubio dva mladića koja su mu prišla s uperenim oružjem na crnom motociklu, na raskrsnici zakrčenoj automobilima, biciklima i rikšama. Dejvis je izvukao poluautomatski pištolj glok i ispalio više metaka kroz vetrobran. Raspršio je staklo i pogodio jednog od one dvojice u stomak, ruku i još na neka mesta. Kako je drugi pobegao, Dejvis je izašao iz honde i ispucao mu još nekoliko metaka u leđa.

Radio-vezom je zatražio pomoć od američkog konzulata, pa je za samo nekoliko minuta ugledao tojotu lendkruzer kako punom brzinom uleće u pogrešnom smeru u jednosmernu ulicu. Ali vozilo je udarilo u mladog Pakistanca na motoru i ubilo ga, pa otišlo. Na licu mesta je ostalo rasuto više čudnih rekvizita, među kojima i crna maska, oko sto metaka, komad tkanine s američkom zastavom. U aparatu u Dejvisovim kolima bilo je slika pakistanskih vojnih postrojenja, slikanih krišom.

Nekoliko dana posle tog debakla direktor CIA će lagati pakistanskog šefa špijuna u telefonskom razgovoru i na sastanku uživo i poricati da je Dejvis radio za CIA. Predsednik Barak Obama je bio neodređen na konferenciji za štampu o Dejvisovoj ulozi u toj zemlji i tražio da se pusti

„naš diplomata iz Pakistana“. Načelnik stanice CIA u Islamabadu, koji je u zemlju stigao samo nekoliko dana pre pucnjave, otvoreno se borio s američkim ambasadorom uporno tvrdeći da Sjedinjene Države neće popustiti i neće se pogađati da obezbede Dejvisovo puštanje. U Pakistanu se igra promenila, rekao je, pa je vreme prijateljskih odnosa između CIA i pakistanske špijunske službe prošlo.

Odsad će se sve raditi po moskovskim pravilima – nepisanim, nepopustljivim običajima špijunaže koji su se sprovodili među neprijateljima u vreme Hladnog rata.

Ovaj krvavi događaj kao da je u trenu potvrdio sve teorije zavere začete u pretrpanim bazarima i kuloarima moći po Pakistanu: da su Sjedinjene Države poslale veliku tajnu vojsku u Pakistan, ljude koji seju metež i nasilje kao deo tajnog američkog rata u toj zemlji. Supruga jedne od Dejvisovih žrtava, ubeđena da ubica njenog muža nikad neće biti priveden pravdi, progutala je smrtonosnu količinu otrova za pacove.

Dejvisov slučaj je pak ukazao na širu priču. Bivšeg pripadnika „zelenih beretki“ unajmila je CIA za lov na ljude po Pakistanu; bio je odraz američke špijunske agencije koja se preobrazila posle decenije sukoba van proglašanih ratnih zona. Centralna obaveštajna agencija više nije bila tradicionalni špijunski servis posvećen krađi tajni od stranih vlada, već je postala mašinerija za ubijanje, organizacija obuzeta lovom na ljude.

Upravo kad je CIA preuzela zadatke koji su tradicionalno povezivani s vojnim, sa špijunima preobraćenim u vojnike, dogodilo se i suprotno. Američka vojska se raspršila u tamne prostore američke spoljne politike, s timovima komandosa koji su sprovodili špijunske misije kakve Vašington ne bi ni sanjao da odobri pre jedanaestog septembra. Pre napadâ

jedanaestog septembra Pentagon je vrlo malo špijunirao ljude, a Agenciji nije bilo zvanično dozvoljeno da ubija. Od tog datuma i jedni i drugi su uradili mnogo i jednog i drugog, pa se pojavio vojnoobaveštajni kompleks da sprovodi nov američki način ratovanja.

Istorijski obrisi ratova u Avganistanu i Iraku dosad su već dobro znani. Međutim, više od decenije vodi se poseban i paralelan rat, mračni odraz „velikih ratova“ koje je Amerika počela posle napadâ jedanaestog septembra. U tajnim ratovima vođenim po čitavoj Zemljinoj kugli Amerika je gonila neprijatelje koristeći se robotima-ubicama i specijalnim operativnim jedinicama. Plaćala je državne gusare da postave tajne špijunske mreže i oslanjala se na nestalne diktatore, nepouzdana strane obaveštajne službe i zastupničke vojske skupljene s koca i konopca. U mestima kuda Sjedinjene Države nisu mogle da šalju pešadiju, za preterano velike uloge javljali su se marginalni likovi, kao što je pentagonski službenik, žestok pušač, koji se udružio s jednom osobom iz CIA, učesnikom skandala „Irangejt“, da predvodi špijunsku operaciju u Pakistanu bez pisanih tragova, kao i bogata naslednica iz Virdžinije, zemlje konja, koja je postala opsednuta Somalijom i ubedila Pentagon da je unajmi da tamo lovi operativce Al Kaide.

Taj rat se proširio po više zemalja, od planina Pakistana do pustinja Jemena i severne Afrike, od ključalih klanovskih ratova u Somaliji do gustih džungli Filipina. Osnove tom tajnom ratu položio je jedan konzervativan republikanski predsednik, a prigrlio ih liberalni demokrata koji se zaljubio u ono što je nasledio. Predsednik Barak Obama je to shvatio kao alternativu prljavim, skupim ratovima koji obaraju vlade i iziskuju višegodišnju američku okupaciju. Prema rečima Džona Brenana, jednog od najbližih savetnika predsednika

Obame, kog je ovaj na kraju prebacio da vodi CIA, umesto na „čekić“ Amerika se sad oslanja na „skalpel“.

Ta analogija ukazuje na to da novi oblik rata ne traži troška niti daje brljotine – hirurški zahvat bez komplikacija. To nije tačno. Kao što su uništavani, hirurškim nožem su i stvoreni neprijatelji. Pothranjena je ozlojeđenost među bivšim saveznicima i povremeno se doprinosilo nestabilnosti čak i kad je skalpel primenjivan kako bi se sredio metež. Ovim putem su zaobiđeni normalni mehanizmi ulaska Sjedinjenih Država kao nacije u rat, a američki predsednik je pretvoren u vrhunskog arbitra hoće li neki određeni ljudi u udaljenim zemljama živeti ili umreti. Ovakav način ratovanja imao je mnogo uspeha, među kojima je i ubistvo Osame bin Ladena i njegovih najvernijih sledbenika, međutim, spustio je i granicu pokretanja ratova i sad je Sjedinjenim Državama lakše nego ikad ranije da izvedu operacije ubijanja u dalekim delovima sveta. Ovo što sledi je priča o eksperimentu koji je trajao duže od decenije i o tome šta je iz njega proisteklo.

SER RIČARD DIRLAV JE NASLUTIO budućnost samo nekoliko nedelja pre napadâ jedanaestog septembra. Dirlav, šef britanske tajne obaveštajne službe MI6, došao je u Sjedinjene Države s još nekim visokim britanskim obaveštajnim funkcionerima da pokaže solidarnost s najbliskijim saveznikom Velike Britanije. Dirlav je stigao u sedište CIA u Lengliju u Virdžiniji i lično preneo poruku da britanski špijuni otvaraju knjige i pružaju Agenciji redak uvid u arhivu MI6 o članovima Al Kaide.

Britanci su podučavali Amerikance mračnoj umetnosti u vreme Drugog svetskog rata, ali su odavno počeli da

pristupaju špijunskoj igri na drugačiji način. Još 1943. član Čerčilovog Ureda za specijalne operacije požalio se kako „američki temperament zahteva brze i spektakularne rezultate, dok je britanska politika uglavnom dugoročna i sporo napreduje“. Istakao je i opasnosti strategije koju sprovodi Kancelarija strateških službi*, prethodnik CIA, koja se oslanjala na depoe oružja, presecanje telefonskih linija i miniranje neprijateljskih linija snabdevanja. Upozoravao je da Amerikanci imaju više novca nego pameti, a Kancelarijina „žudnja za igrom kauboja i Indijanaca“ može navući jedino nevolju saveznicima.

Dirlav je stasao u klasičnoj britanskoj špijunskoj tradiciji. Završio je koledž Kvins na Univerzitetu Kembridž, što je tradicionalni regrutni teren za britanske tajne službe, pa je službovao po Africi, Evropi i u Vašingtonu. Kao i njegovi prethodnici na čelu MI6, potpisivao je sve interne memorandumne svojim tajnim imenom: „C“ – po tradiciji uvek zelenim mastilom.

Ubrzo pošto je njegov avion sa znakom linije ASCOT-1 sleteo u Vašington, Dirlav se našao u Centru za borbu protiv terorista u sedištu CIA. Na velikom ekranu su službenici CIA gledali video-snimak belog kamiona marke micubiši kako ide putem u Avganistanu. Dirlav je znao kako su Sjedinjene Države razvile mogućnosti da zapodenu rat preko daljinskog upravljača, ali nikad dotad nije gledao bespilotnu letelicu „predator“ na delu.

Prošlo je nekoliko minuta s micubišijem usred uokvirene mreže na video-monitoru, a onda je eksplozija projektila čitav ekran obojila belo. Nekoliko sekundi kasnije slika se razbistrila i videlo se kako izobličena olupina kamiona gori.

---

* OSS – *Office of Strategic Services*. (Prim. prev.)

Dirlav je pogledao grupu službenika CIA, među kojima je bio i Ros Njuland, veteran u agenciji koji je mesecima već bio u grupi što nadgleda program Predator. Iskrivio je usne u osmeh.

„Gotovo da nije sportski, zar ne?“

Prvo poglavlje

DOZVOLA ZA UBIJANJE

„Tu ste da ubijate teroriste, a ne da pravite neprijatelje.“

*Pakistanski predsednik Pervez Mušaraf
ambasadoru SAD Vendi Čejmberlin,
14. septembra 2001.*

U Kontrolnoj sobi Bele kuće prigušena su svetla, pa su ljudi iz CIA pustili slajdove.

Fotografije, snimljene na brzinu, bile su krupnog zrna i mutne. Na nekima muškarci ulaze u auto ili idu ulicom. Pritvor u zamračenoj prostoriji podsećao je na filmove o mafiji, gde agenti FBI-ja srču kafu i razgledaju slike mafijaških glavešina. U ovom pak slučaju bile su to slike ljudi koje je Centralna obaveštajna agencija predlagala da budu ubijeni.

Okupljeni oko stola su bili svi potpredsednikovi ljudi, kao i pravni savetnik Dejvid Adington i šef kabineta I. Luis Libi, stari stručnjak iz Vašingtona poznat po nadimku Skuter. U čelu stola sedeo je potpredsednik Dik Čejni i s velikim zanimanjem posmatrao slike zlikovaca. Bio je hladan dan kasne jeseni 2001, samo nekoliko nedelja pošto je predsednik

Džordž V. Buš potpisao tajnu naredbu koja Agenciji daje moć izgublenu sedamdesetih godina dvadesetog veka, pošto je niz užasnih, a ponekad i komičnih otkrića o pokušajima ubistava koje je CIA preduzimala doveo Belu kuću do toga da zabrani špijunskim agencijama da trebe američke neprijatelje. Tog dana u Kontrolnoj sobi CIA je izveštavala Belu kuću kako namerava da iskoristi tek dobijenu dozvolu za ubijanje.

Hose Rodrigez i Enrike Prado, službenici CIA koji su vodili prikaz, rekli su okupljenima kako Centar za borbu protiv terorista regrutuje službenike CIA za vrlo poverljiv nov program: projekat ubacivanja manjih timova ubica u druge zemlje da jure i ubiju ljude koje je Bušova administracija obeležila za odstrel. Među fotografijama je bila i jedna Mamouna Darkazanlija, Sirijca za kog je CIA verovala da je pomogao u organizovanju napadâ jedanaestog septembra i koji, ne krijući se, živi u Nemačkoj. Bila je tu i slika doktora Abdula Kadir Kana, pakistanskog junaka u radu na usavršavanju atomske bombe, ali na Zapadu smatranog za zlikovca zbog tajnog prenošenja nuklearne tehnologije u Iran, Libiju i druge izopštene zemlje. Snimivši svaku od tih fotografija u krupnom planu, CIA je iznela jezivu, nepogrešivu poentu: možemo da pridemo dovoljno blizu da snimimo, znači, dovoljno blizu i da ubijemo.

Međutim, iza tog razmetanja bilo je pitanja na koja nisu pružili odgovore. Kako će ekipe CIA neprimetno da se uvuku u Nemačku, Pakistan i druge zemlje? Može li zaista grupa američkih ubica stvoriti mrežu za nadzor, a zatim, u određeno vreme, uspeti da pogodi metkom u glavu metu? Agencija nije pripremila nikakvu logistiku, ali Rodrigez i Prado nisu došli u Belu kuću pripremljeni da odgovaraju na podrobna pitanja o operacijama. Samo su se nadali dozvoli.

Čejni im je rekao da prionu na posao.

* * *

PREDSEDNIK DŽORDŽ V. BUŠ, sin nekadašnjeg direktora centralne obaveštajne službe [do 2005. direktor CIA je imao zvanje direktora centralnog obaveštajnog ili DCI] za koga je agencija sedište preimenovala u Lengli, nasledio je suženju i obeshrabrenu špijunsku službu, senku one što je bila u vreme Hladnog rata. No poslednjih meseci 2001. Buš je službu CIA zadužio za lov na ljude na globalnom nivou, pa je zahvaljujući sprovođenju toga, Agencija uglačala sliku o sebi kao hitroj i prijemljivoj za zahteve glavnokomandujućeg i suštoj suprotnosti tromom i birokratskom Pentagonu.

CIA je sad povelala tajni rat po nalogu Bele kuće i, nekad zanemaren, Centar za borbu protiv terorista postao je mahitati ratni generalštab. Centar je ranije bio nazadni deo CIA, na koji su mnogi u Lengliju gledali kao na skup retkih zanesenjačka što su tamo završili pošto nisu dobili bolja mesta. Međutim, posle napada jedanaestog septembra, Centar za borbu protiv terorista krenuo je u najupečatljivije širenje od postanka, pa će u roku od jedne decenije postati žila kucavica Agencije.

Stotine tajnih službenika i analitičara premešteno je s azijskih i ruskih radnih stolova u lavirint na brzinu dignutih i stešnjeh pregrada oko operativnog središta Centra. Smeštaj je bio tako zamršen da su ljudi s teškoćom pronalazili kolege. Kako bi im pomogli u tome, postavljene su kartonske table s nazivima „Osamin sokak“ i „Zavairijeva ulica“. Na kraju je na vratima Centra postavljen natpis – stalan, težak podsetnik da bi novi teroristički napad mogao da se dogodi za samo nekoliko dana, pa čak i minuta. Na natpisu je stajalo: DANAS JE 12. SEPTEMBAR 2001.

Kovitlacem prvih meseci rata dirigovao je Dž. Koufer Blek, razmetljiv agent opsednut lovom na Osamu bin Ladenu

još iz vremena kad je vodio Agencijinu stanicu u Kartumu, glavnom gradu Sudana, dok je u toj zemlji Bin Laden boravio u egzilu. Blek je u CIA izgradio imidž nečeg između ludog naučnika i generala Džordža Patona. Jedanaestog septembra, kad su se neki plašili da bi poslednji oteti avion mogao da se uputi k Lengliju, Blek je odbio da se službenici Centra evakuišu s ostalim zaposlenima iz sedišta CIA.

Narednih meseci direktor CIA Džordž Tenet retko je išao u Belu kuću bez Bleka uza se, pa je stvoren mit o Blekovoju odlučnosti da pobije što je više moguće operativaca Al Kaide. Na jednom sastanku u Ovalnom kabinetu dva dana posle napada, Buš je pitao Bleka je li CIA kadra da obavi novi zadatak, što je podrazumevalo da u Avganistan ubaci paravojne timove koji bi se povezali s avganistanskim ratnim zapovednicima i borili se protiv talibana. Blek je, morbidno preterujući, izjavio kako će, kad CIA završi posao s Al Kaidom, Bin Ladenu i njegovoj bratiji „muve šetati po očnim jabučicama“. Buš je upravo takve reči i želeo da čuje, pa je odmah zavoleo nadmenog načelnika za borbu protiv terorizma. No neki članovi predsednikovog ratnog kabineta ustuknuli su na takav „muški“ iskaz, pa su počeli da zovu Bleka „onaj s muvama na očnim jabučicama“.

Blekov osnaženi status kod onih što su nešto značili u Beloj kući doveo je do nesuglasica u službi CIA i stalne borbe sa šefom Džejsom Pavitom, koga je smatrao slabim i nemaštovitim. Pavit je vodio Direkciju za operacije, granu agencije odgovornu za svu inostranu špijunažu i tajne misije, a smatrao je da se Blek pravi važan i izigrava kauboja. Bio je uveren kako Blek jedva čeka da se CIA umeša u inostrane podvige koji su uporni izvor muke za Agenciju, a nekoliko godina pre napadâ jedanaestog septembra gorko su se

prepirali treba li CIA da prihvati lov naoružanim „predatorom“ i ubije Bin Ladenu u Avganistanu.

Ipak je uspeh početne strategije CIA u Avganistanu krajem 2001. godine predstavljao pobjedu Bleka i Centra za borbu protiv terorista, što je izgleda potvrdilo podozrivima u CIA da je omanji kadar agenata u Agenciji sposoban da vodi bitku protiv razuđene organizacije kakva je Al Kaida. Timovi Agencijinih paravojnih agenata, kojima su se kasnije pridružile „zelene beretke“, preobratili su divlju družinu avganistanskih milicija u pobjedonosnu vojsku. Jašući na konjima ili se vozeći zardalim oklopnim vozilima iz sovjetske ere, Avganistanci su isterali talibane iz Kabula i Kandahara.

Čudni novi sukob preokrenuo je način na koji su Sjedinjene Države vodile rat. Tradicionalni lanac komande u vreme rata – od Bele kuće do ministra odbrane pa do zapovednika sa četiri zvezdice i osobljem od više stotina ljudi, koji stvara i izvodi plan – tiho se zaobišao. Direktor CIA je sad vojni zapovednik koji vodi tajni, globalni rat s najnužnijim osobljem i vrlo malo nadzora. Tenet je agresivno počeo da napumpava paravojne timove CIA u Avganistanu, a Belu kuću je nagovorio na program hvatanja terorista, skrivanja u tajnim zatvorima i podvrgavanja orvelovskom režimu surovih metoda ispitivanja. Samo su Buš, Čejni i grupica u Beloj kući nadgledali odluke o tome koga treba uhvatiti, koga ubiti, a koga poštediti.

Za Teneta je to bila nagla promena. On je godinama pre napadâ jedanaestog septembra voleo da šefovima u Beloj kući govori kako agenti CIA treba da se uklone iz procesa vođenja politike. Stvarao je takoreći monašku sliku špijuna u Engliju, koji donose obaveštajne procene dok oni „s druge

strane reke“, u Beloj kući i u Kongresu, odlučuju na osnovu tih procena. Džejms Pavit će kasnije reći istražiteljima Komisije za jedanaesti septembar kako pouka izvučena iz skandala „Irangejt“, koji je izbio osamdesetih godina dvadesetog veka, jeste da „mi ne vodimo politiku iz [Lenglija]... a i ne biste želeli da je vodimo“.

Ako je ta zamisao već bila neka vrsta korisnog mita, svakako da krajem 2001. CIA više nije mogla da tvrdi kako stoji mimo zbrkanih odluka o ratu i miru. Buš je zahtevao da Tenet svakodnevno dolazi u Ovalni kabinet i podnosi mu dnevne izveštaje – bilo je to prvi put od osnivanja Agencije da njen direktor, a ne neki niži analitičar, obezbeđuje redovne juturne izveštaje Beloj kući. Kao i njegov prethodnik u CIA, Tenet se radovao pristupu predsedniku, pa su svakog jutra on i Koufer Blek stizali u Belu kuću s katalogom terorističkih zavera i zaverenika da opčinjenim slušaocima ispričaju o koracima koje CIA preuzima kako bi zaštitila zemlju. Svakodnevna audijencija kod predsednika dovela je do toga da Tenet i CIA postanu neophodni Beloj kući, koja je imala nezasit apetit za informacijama o svakakvim pretnjama.

Međutim, takva velika pažnja izvitoperila je Agencijinu analizu – suzila ju je, navela da bude taktičnija. Stotine analitičara je sad radilo na terorizmu, što je razumljivo posle napada u kom je stradalo skoro tri hiljade Amerikanaca. Ipak je analitičarima odmah postalo jasno da je početak puta napretka u karijeri u CIA bio rad na terorizmu, sa ciljem da se nađe nešto što bi moglo da se pročita predsedniku rano ujutro u Ovalnom kabinetu. A Bela kuća se najviše zanimala za tragove o tome gde se nalaze određeni operativci Al Kaide, a ne šire teme kao što je nivo podrške koju je Al Kaida imala u muslimanskom svetu ili uticaj

koje bi američke vojne i obaveštajne operacije mogle imati u radikalizaciji novog ratobornog naraštaja. Tako je CIA usredsredila svoj trud.

Čak se i jezik špijunaže postepeno menjao. Službenici i analitičari CIA na određenim slučajevima ranije su koristili izraz *targeting* u odlučivanju koji će zvaničnici stranih vlada biti ciljani za obaveštenja ili koji bi strani državljanin mogao da se preobrati u informatora CIA. Na kraju je *targeting* počelo da znači nešto sasvim drugo analitičarima koji su prešli u Centar za borbu protiv terorista. To je sad značilo praćenje nekog ko se smatra pretnjom Sjedinjenim Državama i njegovo hvatanje ili ubijanje.

Sukobi između Koufera Bleka i Džejmisa Pavita pojačali su se, pa je početkom 2002. Blek rešio da napusti tajnu službu i zaposli se u Ministarstvu inostranih poslova. Zamenio ga je Hose Rodrigez, koji je postao jedan od najboljih službenika Centra za borbu protiv terorista i skromna suprotnost Bleku. Koufer Blek je imao iskustvo s Bliskog istoka i bio jedan od retkih službenika CIA s dobrim poznavanjem terorističke mreže koju je vodio Osama bin Laden; Rodrigez nije nikad radio u muslimanskom svetu nit je govorio arapski. Bio je pak blizak Pavitu, a neki tajni službenici su podozrevali da je prvobitno i postavljen u Centar kako bi Pavit mogao da nadzire Bleka. Rođen u Portoriku i sin prosvetnih radnika, Rodrigez je pristupio Agenciji sredinom sedamdesetih godina dvadesetog veka, pošto je diplomirao prava na Univerzitetu Floride. Tajni rad je proveo uglavnom u odeljenju za Latinsku Ameriku, sedištu Agencijinih pustolovina u Nikaragvi, Salvadoru i Hondurasu osamdesetih godina. Tad je Rodrigez još bio premlad pa je izbegao istragu povodom „Irangejta“, koja će to odeljenje oslabiti na više

godina. Rodrigez je bio omiljen u tajnoj službi, ali se nikad nije isticao kao jedan od najboljih nadležnih referenata u grupi sebi ravnih u CIA. Službovao je u nekoliko stanica CIA u Latinskoj Americi, među kojima su one u Boliviji i Meksiku, gajio je imidž disidenta i voleo to da natrlja na nos birokratama iz Englija, za koje je verovao da do pojedinosti upravljaju operacijama na terenu. Bio je strastven jahač, te dok je bio načelnik stanice u Meksiko Sitiju, svog omiljenog konja je nazvao Biznis i uputio podređene da, pozovu li šefovi iz Englija i pitaju gde je on, kažu kako je Rodrigez *out on Business**.

Kad je 1995. preuzeo odeljenje Latinske Amerike, ono je opet bilo u metežu. Džon Dojč, drugi direktor CIA predsednika Klintona, upravo je otpustio izvestan broj nadležnih referenata zbog onog što je u CIA eufemistički nazvano „bliske i dugotrajne veze sa stranim državljanima“. Drugim rečima, ti ljudi u Latinskoj Americi upuštali su se u ljubavne veze, što je izazvalo zabrinutost ako bi zbog promiskuitetnosti postali podložni uceni. Rodrigez je uskoro i sam upao u nevolju. Kad mu je u Dominikanskoj Republici uhapšen drug iz detinjstva pod optužbom za posedovanje droge, Rodrigez je intervenisao kako bi sprečio dominikansku policiju da mu bije druga dok je u zatvoru. Očigledno jeste sukob interesa da načelnik odeljenja CIA u Latinskoj Americi interveniše kod strane vlade u ime prijatelja, pa je generalni inspektor špijunske agencije ukorio Rodrigeza zbog „izuzetnog nedostatka procene“. Uklonjen je s posla.

Međutim, 2001. karijera mu je ponovo krenula i on se našao među nekolicinom Latinoamerikanaca – između ostalih uz svog prijatelja Enrikea Prada – kako pomaže u

---

* Engl.: izašao poslom. (Prim. prev.)

vođenju novog Agencijinog rata. Redovno se pojavljivao na Tenetovim sastancima u pet posle podne, gde su viši zvaničnici CIA primali svakodnevne izveštaje s bojnog polja o operacijama u Avganistanu i drugde. Upravo za vreme jednog od tih sastanaka Rodrigez je bez pripreme predložio nešto što će dovesti do najsudbonosnijih odluka Bušove administracije.

Grupi je postavljeno pitanje šta da se radi sa svim talibanskim borcima koje američka vojska i agenti CIA uhvate u Avganistanu. Gde bi oni mogli dugoročno da se drže? Sastanak se pretvorio u sveopštu bujicu zamisli, s predloženim raznim zemljama koje bi bile voljne da prihvate zarobljenike. Jedan agent je predložio zatvor *Ušaja*, na argentinskoj Ognjenoj zemlji, usamljenim ostrvcima na dnu sveta. Drugi je predložio Korn Ajlends, dve trunke u Karipskom moru blizu nikaragvanske obale. No svi ti predlozi su odbačeni kao nerealne opcije. Konačno je Rodrigez, gotovo kao u šali, ponudio svoju zamisao.

„Pa mogli bismo da ih stavimo u zaliv Gvantanamo“, rekao je.

Svi za stolom su se nasmejali na pomisao kako bi Fidela Kastru razgnevalo da Sjedinjene Države drže u zatvoru zarobljenike svog novog rata u američkoj vojnoj bazi na Kubi. Što su pak više razmišljali o toj ideji, sve su više shvatali da je Gvantanamo zapravo imao smisla. To je američko postrojenje, tako da sudbina zatvora ne bi bila ugrožena kao u drugim zemljama ako bi vlada promenila vođstvo i rešila da izbací američke zatvorenike. Osim toga, zvaničnici CIA su shvatili da će zatvor u zalivu Gvantanamo biti van jurisdikcije američkih sudova. Učinilo im se da je to savršeno mesto.

Kuba je postala Agencijin glavni predlog za novi američki zatvor i ubrzo će CIA izgraditi vlastiti tajni zatvor u kutku zatvorskog kompleksa Gvantanamo. Zatvor s maksimalnim obezbeđenjem nazvan je u CIA „Polja jagoda“, zato što se pretpostavljalo da će zatvorenici tamo biti, kao što su *Bitlsi* pevali, „zauvek“*.

NA HAOTIČNOM BOJNOM POLJU jedanaest hiljada kilometara od Vašingtona ispostavilo se da je prvi rat u dva deset prvom veku znatno prljaviji nego što se činilo da će biti među brojnim pregrađenim kancelarijama u CIA ili u urednim prezentacijama u pauerpointu koje su prikazivane po kabinetima obloženim drvetom na gornjim spratovima Pentagona. Početkom 2002. u Avganistanu nije bilo ni rata sa svakodnevnom pucnjavom ni mira kome su se svi nadali, već je trajao mračni sukob ophrvan suparništvom i nepoverenjem među vojnicima i špijunima. Američke misije su često zasnovane na krhotinama obaveštajnih izjava iz nepouzdatih izvora, kao kad su desetine mornaričkih „foka“ i marinaca provele osam dana kopajući grobove u pećinama u Zavar Kiliju u istočnom Avganistanu, na osnovu obaveštenja da je Osama bin Laden možda ubijen u nedavnom bombardovanju tamošnje baze. Nadali su se da će iskopati Bin Ladenovo telo i obezbediti razlog za prekid rata u Avganistanu posle samo tri meseca. Iskopali su nekoliko tela, ali nisu našli ono što su tražili.

Ponekad je loša komunikacija između CIA i vojske imala poguban ishod. Dvadeset trećeg januara tim vojnih „zele-nih beretki“ izveo je napad po mrkloj noći na dva objekta u Hazar Kadamu, sto šezdeset kilometara od Kandahara.

---

* *Strawberry Fields forever*, pesma iz 1967. (Prim. prev.)

Objekti su se sastojali od nekoliko zgrada dignutih na padini brda. Dok je nad njima kružio AC-130, dva tima su se istovremeno sjurila na objekte.

Odsečna paljba automatske puške AK-47 prasnu iz zgrada dok su timovi raznosili spoljne zidove. Amerikanci su uzvratili paljbu i pošli iz prostorije u prostoriju pa se čak i borili prsa u prsa s osumnjičenim talibanskim borcima. Do kraja misije Amerikanci su pobili više od četrdesetorice, a AC-130 je objekte sveo na ruševine.

Međutim, po povratku u bazu, vojnici su saznali da je CIA nekoliko dana ranije ljude iz tih kompleksa okrenula od talibana i ubedila da se bore za drugu stranu. Te noći je u jednoj od zgrada visila zastava nove avganistanske vlade sa Hamidom Karzajem na čelu. CIA nije rekla snagama specijalnih operacija da su desetine Avganistanaca koji žive u tim objektima postali saveznici.

Zbrka u Avganistanu delimično je ishod uobičajenog meteža na bojnopolju, ali ima i uzroka u podvalama Pentagona i CIA kako bi došli do prestiža u novom američkom sukobu. Ministar odbrane Donald Ramsfeld osećao se prevarenim što su timovi paravojske CIA prvi ušli u Avganistan. Nije bila u pitanju samo logistika, mada je tačno da su se pukovi „zelenih beretki“ zadržali zbog lošeg vremena i nevolja da priđu bazama oko Avganistana, već i to što je napad od početka smislila i izvela CIA s vojskom Sjedinjenih Država u sporednoj ulozi. Sposobnost CIA da se kreće brže od vojske uz delić Pentagonovog budžeta i ljudstva mučila je Ramsfelda. Krenuo je u remont Pentagonove birokratije kako bi bio siguran da se to neće ponoviti.

Ramsfeld je izgarao u naporima da obnovi Ministarstvo odbrane koje je smatrao konzervativnim i suviše pod

kontrolom uskih vojnih službi opsednutim zaštitom svojih dragocenih sistema oružja. Bivši ministar odbrane u vreme Fordove administracije, Ramsfeld se vratio u Pentagon pošto se uspešno oprobao u poslovnom svetu. Stekao je lično bogatstvo u farmaceutske kompaniji *Dž. D. Sirl*, gde je lansirao nutrasvit i metamucil od pomorandže, proizvode koji su postali hit, a kad je preuzeo vlast u Pentagonu, jasno je izneo svoje namere: hteo je da primeni zakone privatnog sektora na nadmeno Ministarstvo odbrane.

Šezdesetdevetogodišnji Ramsfeld ubrzo će postati najstariji ministar odbrane u američkoj istoriji, a njegove učestale žalbe o uparloženom Ministarstvu odbrane katkad su imale prizvuk priče nekog dede o životu u vreme Depresije. Njegovi napori da promeni Pentagon odmah su izazvali poređenja s onim Roberta Meknamare, ministra odbrane za vreme Kenedijeve i Džonsonove administracije, koji je došao iz Fordove fabrike motora sa „genijalcima“, rešen da promeni običaje u Pentagonu. Uznemireni Ramsfeldovim pristupom, neki generali su nazvali grupu poslovnih ljudi u godinama „gerijatrija“. Kad se avion na letu 77 *Ameriken erlajnsa* zario u Pentagonovo zapadno pročelje, ujutro 11. septembra 2001, vojska je već uspešno sprečila mnoge Ramsfeldove ambicioznije pokušaje da ukine skupo oružje iz vremena Hladnog rata. U Vašingtonu se otvoreno razmatralo kako bi Ramsfeld mogao biti prvi iz vrha Bušove administracije koji će podneti ostavku. Ipak je on za narednih godinu dana postao najupadljiviji i najpopularniji član kabineta predsednika Buša. Sjedinjene Države su do decembra 2001. potisnule talibane iz avganistanskih gradova posluživši se inovativnim ratnim planom za koji je Ramsfeld dobio javne zasluge, a njegovi oštri, otvoreni izveštaji za štampu stvorili su od njega javno lice odmazde Bušove administracije za terorističke napade,

koji su ubili skoro tri hiljade Amerikanaca. Ramsfeld nije okolišio niti je pribegavao vojničkom govoru kad je pričao o ratnim ciljevima. Pričao je o „ubijanju talibana“.

Osim toga, brzo je shvatio da će se novi rat voditi po mraku raznih kutaka sveta, daleko od proglašениh ratnih zona. Neće to ni ličiti na pešadijske čarke iz devetnaestog veka, rovovsko ratovanje u Prvom svetskom ratu ili na tenkovske bitke Drugog svetskog rata. Pentagon je trebalo da šalje vojnike na mesta gde je – po zakonu i tradiciji – samo špijunima bilo dozvoljeno da idu. Pentagon, na primer, u to vreme nije imao određenu antiterorističku ćeliju, kao što je Centar za borbu protiv terorista u CIA, ali je u roku od nekoliko nedelja od napadâ jedanaestog septembra Ramsfeld predložio da stvore svoju ćeliju. Samo veću. U memorandumu direktoru CIA Tenetu Ramsfeld je napisao: „Prema svemu što čujem, Centar za borbu protiv terorizma je premali da radi dvadeset četiri sata, sedam dana u nedelji“, pa mu je poslao predlog s planom za Jedinicu združenih obaveštajnih snaga za borbu protiv terorizma, sasvim novu organizaciju koja bi Pentagonu mogla da obezbedi upravljanje novim ratom.

Četiri dana pošto je poslao Tenetu taj predlog, Ramsfeld je u memorandumu predsedniku Bušu s oznakom strogo poverljivo naveo šta misli o opsegu tog novog rata. Rat bi bio globalan, rekao je, a Sjedinjene Države treba da budu otvorene u pogledu njegovih ciljeva. „Ukoliko rat ne promeni znatno svetsku političku mapu“, napisao je predsedniku, „SAD neće postići cilj.“

Pentagon još nije imao mašineriju da izvede takav rat i Ramsfeld je, kao i svi ostali, toga bio svestan. Predstojalo je mnogo posla.

* * *

JEDNE VEDRE NOĆI početkom februara 2002. tri Avganistanca i jedan dečak iskočili su iz belog kamiona u pomrčinu. Odeća na njima je lepršala, a elisa američkog vojnog helikoptera dizala je prašinu u vazduh. Pomamno su mahali dok im se približavala grupa komandosa s uperenim cevima pušaka.

Šezdesetak kilometara severno odatle, u improvizovanom operativnom centru uz kandaharski bombardovani putnički terminal, jedinice specijalnih operacija posmatrale su video-prenos misije preko Agencijine bespilotne letelice. Mornarički kapetan Robert Harvard, komandant specijalnih operacija, digao je slušalicu sigurnog telefona i pozvao šefove u Kuvajtu da im kaže o hapšenjima. Saopštio je da je Mula Hajrulah Kairkva, talibanski vođa kog su jurili na sve strane, sad uhapšen.

S druge strane veze nastao je tajac. Konačno je general-pukovnik Pol Mikolašek, u Kuvajtu, progovorio:

„Ako to nisu pravi ljudi, hoćete li moći da ih vratite?“

Harvard je zbunjeno pogledao ostale oficire u komandnom centru. Udahnuo je da ga prođe gnev, pa uverio generala da zatvorenici, upravo vezani liscama i ubačeni u helikopter koji leti u kandaharsku bazu, mogu biti vraćeni na mesto gde su uhapšeni.

Mikolašek je upravo čuo, a Harvard još to nije znao, da u helikopteru nisu Mula Kairkva i njegovi saradnici. Kairkva, talibanski ministar unutrašnjih poslova, vozio se drugim belim kamionom koji je upravo prešao granicu ka Pakistanu. A CIA je to znala.

Rat u Avganistanu je ušao u četvrti mesec i američka vojska se slivala u zemlju u sve većem broju. U Kabul uje upravo obrazovana nova vlada, a Mula Kairkva je danima

pregovarao s Ahmedom Valijem Karzajem, polubratom novog avganistanskog predsednika, o predaji i tome da postane doušnik CIA. Ahmed Vali je i sâm bio na platnom spisku CIA – taj savez će nekoliko godina kasnije postati izvor napetosti između CIA i vojske u Kabulu – a američki špijuni su prosledili poruku Muli Kairkvi da može izbeći hapšenje i dugu robiju u tek sagrađenom zatvoru u zalivu Gvantanamo.

Međutim, posle nekoliko dana pregovaranja, Mula Kairkva nije bio ubeđen da može verovati Amerikancima. Telefonirao je drugom talibanskom komandantu i rekao mu da planira da pobegne u Pakistan; telefonski razgovor su presreli američki vojni špijuni. Obaveštajni zvaničnici su upozorili Mikolaška, koji je rekao kapetanu Harvardu u Kandaharu da uhvati talibanskog ministra pre nego što pređe granicu. Helikopteri su poleteli na jug da uhvate Kairkvu, a „predator“ službe CIA pratio je beli kamion na čelu kolone.

No CIA je imala drugi plan. Rat u Avganistanu je primorao špijunsku agenciju da se blisko poveže s pakistanskom špijunskom agencijom, Direkcijom za međuagencijsku razmenu podataka (ISI*), i službenici CIA smatrali su da bi mogli da navedu pakistanske špijune da uhapsu Mulu Kairkvu i da ga podstaknu da postane doušnik. Ili bi, barem, vrlo upadljivo hapšenje talibanskog vođe u Pakistanu moglo da izazove blagonaklonost Vašingtona prema Islamabadu.

Odmah pošto je vojni helikopter poleteo iz Kandahara, bespilotna letelica CIA je prestala da prati Kairkvin kamion, ne obaveštavajući vojnike u helikopteru o kretanju mete. Obaveštajni agenti u komandnom položaju specijalnih operacija urlali su u slušalice telefona da se nastavi praćenje

---

* *Inter-Service Intelligence*. (Prim. prev.)

„predatorom“. Tek nekoliko minuta kasnije pojavio se drugi „predator“ – i krenuo da prati drugi beli kamion.

CIA je sad vodila komandose u helikopteru za pogrešnom metom, dok je Mula Kairkva sa svitom žurio k pustojoj granici u Spin Boldaku, i dalje u Pakistan. Nekoliko dana kasnije, posle više jalovih rundi pregovora da se Kairkva preobradi u doušnika, pakistanske bezbednosne snage opkolile su kuću u selu Čaman, gde se on krio. Pakistanski špijuni su predali talibanskog vođu agentima CIA u Ketu u Pakistanu, te je Mula Kairkva pošao na dug put do kubanskog zaliva Gvantanamo. Tako je postao jedan od prvih zatvorenika na ostrvu.

Što se tiče one trojice muškaraca i dečaka koji su uhapšeni i odvedeni u pritvorsku jedinicu u Kandaharu, ponovo su ih ukrkali u helikopter i prevezli šezdesetak kilometara na jug, gde im je kamion ostao na istom mestu gde su ih američki helikopteri čekali u zasedi. Avganistanci su poslali da idu svojim putem uz nekoliko vojnih kutija s gotovim jelima. Iz poštovanja prema veri uhapšenih, iz pakovanja je izvađena hrana koja sadrži svinjetinu.